

seende kan anses for at arbejde for-svarlig.

Philipsen: Jeg tænker, vi alle ere den højtærede Formand taknemmelige for, at han har draget Rammerne for Diskussionen saa vide, som han har gjort. Han giver os derved Lejlighed til at stille mod hinanden de forskellige Systemer, som de tre Lovforslag, vi have paa Dagsordenen, anvise til at fremme den dramatiske Kunst og den dramatiske Litteratur i Danmark. Der er to forskellige Systemer. Det ene er Privilegiets, Lavstvangens, den kostbare Statsdrifts, den anden er den litterære, den aandelige Friheds, Næringsfrihedens System. De Forslagsstillere, hvis Ordfører jeg er, som have fremsat det tredje paa Dagsordenen opførte Lovforslag, ere Tilhængere af det sidste System og tro mest paa det; det synes, som den højtærede Kultusminister nærmest tror paa det første, tror, det er ad den Vej, at den sceniske Kunst skal fremmes her i Landet. Med Hensyn til de to første Lovforslag, Regeringsforslagene kan jeg i det væsentlige henholde mig til de Betragtninger, der bleve fremsatte af den ærede første Taler, ligesom jeg ogsaa i nogle Henseender kan slutte mig til, hvad der blev sagt af den ærede sidste Taler (Berntsen). Jeg skal dog gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til selve den foreliggende Byggeplan, idet jeg aabent maa erkende, at jeg — rent absolut set — ikke er nogen Modstander af Tanken om at skabe en særlig Scene for det reciterende Skuespil. Man kunde jo saa nemlig mene, at hvis man f. Eks. af økonomiske Grunde, eller fordi man ikke havde Tillid til den nuværende Teaterstyrelse eller den nuværende Regering, ikke vilde bevilge Opførelsen af et nyt Teater, man dog i det mindste maatte give sit Samtykke til det Grundkøb, som en enestaaende maaske aldrig tilbagekommende Lejlighed har budt os Adgang til at opnaa, at vi i det mindste skulde sikre os disse Grunde. Jeg skal dertil sige: Ja, dette vilde være fuldkommen rigtigt, hvis det Axiom, som Forslagets Motiver gaa ud fra, var rigtigt, nemlig at det er saa overordentlig ønskeligt, at det mindre Teater, man vil bygge, nødvendigvis skal ligge paa den Plads, hvor det er foreslaaet. Men dette betragter jeg

ikke blot som en Usikkerhed, men jeg betragter det — og jeg støtter mig her til særdeles kyndige Mænds Udtalelser — som sandsynligt, at det er skadeligt for begge de to Teatres Interesser at lægge dem paa den Maade, her er foreslaaet. Man har fra først af sikkert gjort sig betydelige Illusioner om det nyttige Fællesskab, som kunde finde Sted mellem de to Scener. I Motiverne er dette allerede blevet reduceret i betydelig Grad, men for den, som kender en Smule til Forholdene inden for Teaterverdenen, er der næppe Tvivl om, at den ringe Nytte, det ringe Fællesskab, der vilde være, og som vilde blive lettet, ved at de to Teatre havde Sæde i samme Bygning, den Lettelse, der derigennem vilde opnaas, vilde langt opvejes af de talrige Rivninger, Kævlerier og den Gnidningsmodstand, som vilde komme frem, ved at de to temmelig forskellige Virksomheder fandtes under et Tag. Desuden, mine Herrer, man kan jo kalde det Sentimentalitet eller ikke, men Følelsen har sikkert sin Ret paa dette Omraade, det er dog egentlig ud fra Følelsesbetragtninger, at vi overhovedet stille saa store Midler til Teaterstyrelsens Raadighed, som vi gøre. Jeg siger altsaa: Følelsen har sin Ret, og det vilde ikke stemme med mine Følelser, at det, som man saa paa Kongens Nytorv, den Bygning, foran hvilken Holberg og Oehlschlager sidde, og som synes at skulle være den danske Skueplads, at denne Façade kun var en Attrap for en Operascene, medens den danske Skueplads kom til at sidde som en beskeden Terne i en Bagbygning, omgivet af sin fornømmere eller rigere, i alt Fald mere pengeudgivende Søsters Magasiner. Det forekommer mig ingeniunde at være en tiltalende Plads for den holbergske Scenes Barnebarn. Jeg tror derfor, at det slet ikke vilde være heldigt at lægge den mindre Scene, som der en Gang i Tiden kan være Tale om at bygge, paa den Plads, her er forudsat, og jeg tror derfor slet ikke, vi gaa glip af noget betydeligt ved at sige nej til det Tilbud, der foreligger, et Tilbud, om hvis almindelige Karakter jeg i øvrigt er ganske enig med den første ærede Taler. Der er al Grund til at anerkende den Mands Energi og Offerberedvillighed, som er Skyld i, at Sagen nu bliver bragt frem for os;